



VIRU MAAKOHUS KOHTUMÄÄRUS

Kohtuasja number	2-07-5916
Määruse tegemise kuupäev ja koht	24. oktoober 2008, Narva
Kohtunik	TAMARA ŠABAROVA
Kohtuasi	L.S avaldus A.S surnuks tunnistamise nõudes
Menetlusosalised ja nende esindajad	Avaldaja: L.S (ik xxxxxxxxxxxx, elukoht xxx x-xx, xxx) Asjast puudutatud isik: A.S (sünd xx.xx.xxxx, elukoht xxx) Hagita menetlus 14.10.2008, avalik kohtuistung Istungisekretär Jelena Šilina Avaldaja L. S
Menetluse liik	
Asja arutamise kuupäev	
Istungil viibinud isikud	
Istungil osalenud isikud	
Resolutsioon	<ol style="list-style-type: none">1. Rahuldada L.S avaldus A.S surnuks tunnistamise nõudes.2. Tunnistada A.S (sünd xx.xx.xxxx.a xxx linnas, xxx oblastis, xxx, isikukood xxxxxxxxxxxx, abielus, viimane teadaolev elukoha aadress: xxx x-x, xxx) surnuks alates 31.12.2004.3. Avaldada käesolev kohtumäärus väljaandes Ametlikud Teadaanded.4. Toimetada käesolev kohtumäärus kätte avaldajale, asjast puudutatud isikule – A.S isale, A.S-le ja Siseministrile ning jõustumise järgselt 10 päeva jooksul perekonnaseisuasutusele surmaakti koostamiseks.
Menetluskulud	Menetluskulud jätta avaldaja enda kanda.
Edasikaebamise kord	Määruse peale võib esitada avaldaja või isik, kellel on õiguslik huvi surnuks tunnistamise tühistamise või surmaaja muutmise vastu, määruskaebuse Viru Ringkonnakohtule Viru Maakohtu kaudu 30 päeva jooksul alates käesoleva kohtumääruse avaldamisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (TsMS § 512).

Avaldus ja selle aluseks olevad asjaolud

19.02.2007 esitas L.S kohtule avalduse A.S surnuks tunnistamise nõudes. Avalduse kohaselt avaldaja abiellus 15.12.1989 A.S-ga. 12.04.1994 A. S sõitis ära Venemaale ja sellest ajast alates (juba 13 aastate jooksul) mingeid andmeid A.S asukoha kohta ning muid andmeid, mis annaksid alust eeldada tema elusolekut või tema surma avaldajal ei ole. Ka puuduvad konkreetseid andmeid A. S sugulaste kohta Venemaal.

Aastal 1994 alustati tagaotsimismenetlust Narva politseiprefektuuri poolt, kuid käesoleva ajani ei ole tagaotsimismeetmetega A. S viibimiskohta kindlaks määratud.

Narva Linnakohtu 15.04.1996 otsusega tsiviilasjas nr 2-363 tunnistati A. S elamispiinnale õiguse kaotanuks.

A. S surnuks tunnistamine on vajalik abielu lõppemiseks perekonnaseaduse (PKS) § 26 kohaselt.

Kohtu nõudel esitas avaldaja 22.08.2007 täiendavad andmed: A. Si kohta puuduvad andmed ja teateid oma sugulaste ja tuttavate poolt juba 13 aasta kestel. A. S isa kontaktandmed: A. S, elukoht – xxx xxx-xxx, xxx. A. S oli 1994 aastal oma firma „N W“ juhatajaks, mis on registreeritud aadressil xxx xx, xxx. A. S kavatses sõita Moskvasse lähetusse oma firma ametiasjus, kuhu ja kelle juurde sõitis konkreetselt, A. S ei teatanud.

Menetluse käik

TsMS § 510 lg 1 kohaselt pärast isiku surnuks tunnistamise avalduse menetlusse võtmist avaldab kohus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate, milles kutsub teadmata kadunud isikut kohtu määratud tähtaja jooksul üles esitama kohtule andmed oma elusoleku kohta. Teates avaldatakse hoiatus võimalikust surnukstunnistamisest ja kutsutakse kõiki isikuid üles esitama kohtule andmeid isiku kohta, kelle surnuks tunnistamist taotletakse. Sama paragrahvi lg 3 järgi kohus ei või määrata andmete esitamiseks lühemat tähtaega kui kuus nädalat, alates viimase teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ilmunisest.

Vastav teade on avaldatud kohtu poolt väljaandes Ametlikud Teadaanded 16.05.2007 (tl 128) ja 08.11.2007 (tl 134). Kohtule A. S kohta andmeid esitatud ei ole.

Vastavalt TsMS § 510 lg 4 teatas kohus Siseministrile menetluse algatamisest L. S avalduse alusel (tl-d 15; 136-137).

Kohus tegi järelepärimised Eesti Haigekassasse, Kodakondsus- ja Migratsiooniametisse, Maksu- ja Tolliametisse, Piirivalveametisse, pankadesse, politseisse, Narva Linnavalitsusele, Tööturuametisse, registrite ja infosüsteemide keskusesse A. S äriühingu andmete kohta, A. S isale, erinevatele telefonioperaatoritele, Sotsiaalkindlustusametile, Narva Sotsiaalabiametile.

Eelmenetluse käigus selgitas kohus A. S isale, et vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 509 lg 1 p 2 avalduse isiku surnuks tunnistamiseks võib esitada muuhulgas teadmata kadunud isiku üleneja või alaneja sugulane. Sama paragrahvi lg 3 järgi isiku surnuks tunnistamise avalduse esitamiseks õigustatud isik võib avalduse alusel astuda menetlusse lisaks avaldajale. Avalduse esitamisega omandab ta avaldaja õigusliku seisundi. A. S isa ei esitanud sellist avaldust.

A. S isa A.S kuulas ära Vene Föderatsiooni kompetentne kohus. A.S seletuste kohaselt (tl-d 184-185) nägi isa oma poega A.S viimast korda 2003.a suvel, kui poeg oli isa juures külas, peale selle isal poja kohta mingeid andmeid ei ole. Poja elukoht, viibimiskoht, töökoht ja tegevusala isale teada ei ole. Andmeid poja surma kohta isal samuti ei ole. Oma poja A.S-ga ei suhtle, telefoninumbrit või teiste sidevahendite andmed ja kirjavahetust isa ja poja vahel pole. Astuda antud menetlusse ja osaleda kohtuistungitel A.S ei soovi.

Kohtuistung

Kohtuistungil palus avaldaja tunnistada A. S surnuks, kuna andmed tema elusolekust puuduvad 1994.a aprillist. Avaldaja seletas, et kui A.S läks kodunt ära, lubas ta tulla tagasi ühe nädala pärast, kuid ei tulnud käesoleva ajani. Isegi A. S isal ei ole andmeid tema kohta 5 aasta jooksul. Avaldaja õiguslik huvi A. S surnuks tunnistamises seisneb selles, et lõpetada poolte abielu, mis on vajalik selleks et avaldaja poeg saaks probleemideta pärida oma ema korteriomandi.

Kohtulahendi põhjendused

Kohus, tutvunud toimiku kirjalike materjalidega, hinnanud tsiviilasjas esitatud tõendeid igakülselt, täielikult ja objektiivselt nende kogumis leiab oma siseveendumuse kohaselt, et avaldus on põhjendatud ja kuulub seega rahuldamisele täies ulatuses.

Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (edaspidi TsÜS) § 19 lg 1 kohaselt kohus võib teadmata kadunud isiku huvitatud isiku taotlusel surnuks tunnistada, kui viie aasta jooksul ei ole andmeid, et ta on elus.

TsÜS §-st 17 tuleneb, et teadmata kadunuks loetakse isik, kelle viibimiskoha, elusoleku või surma kohta puuduvad andmed niivõrd pika aja jooksul, et vastavalt asjaoludele on tõsiseid kahtlusi tema elusoleku suhtes.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (edaspidi TsMS) § 509 lg 1 p 2 järgi algatab kohus isiku surnuks tunnistamise menetluse üksnes avalduse alusel. Avalduse võib esitada isik või asutus, kellel on isiku surnuks tunnistamiseks õiguslik huvi, eelkõige teadmata kadunud isiku abikaasa või üleneja või alaneja sugulane.

Vastavalt esitatud abielutunnistusele II-JIA № 286623 registreeriti A.S ja L.V abielu 15.12.1989 Narva linna Perekonnaseisuosakonnas, kanne nr 772. L.V sai uueks perekonnanimeks „S“ (tl 6).

Seega on L.S isik, kellel on õiguslik huvi oma abikaasa A.S surnuks tunnistamiseks, et lõpetada poolte abielu.

Narva Linnakohtu 15.04.1996 otsusega tsiviilasjas nr 2-363 (tl 7) tunnistati A.S (sünd. xx.xx.xxxx) xxx x-x, xxx asuvale eluruumile õiguse kaotanuks ning otsustati tõsta ta eluruumist välja teist eluruumi vastu andmata.

Vastavalt avaldaja poolt esitatud Ida Politseiprefektuuri Narva Politseiosakonna 17.07.2006 vastusele (tl 8) puuduvad Narva politseiosakonnal andmed A.S tegeliku asukoha kohta.

Vastavalt SBM panga vastusele (tl 54, 94) ei oma füüsiline isik A.S kontosid AS SBM Pangas. Samuti ei ole AS-i SBM Pank ja A.S vahel sõlmitud laenulepinguid ning pank ei ole A. S-le väljastanud pangakaarte.

Balti Investeeringute Grupi Pank AS-i vastuse kohaselt (tl 56) 18.05.2007 seisuga ei ole A.S ja Balti Investeeringute Grupi Pank AS'i vahel lepingulisi suhteid.

Tallinna Äripanga vastuse kohaselt (tl 38, 114) ei ole A.S omanud, ega oma Tallinna Äripangas arvelduskontot.

AS SEB Eesti Ühispanga vastusest tuleneb, et Aleksandr Smirnov ei ole lepingulistes suhetes AS-iga SEB Eesti Ühispank (tl 60, 110).

Krediidipank teatas, et A.S ei ole Eesti Krediidipanga klient (tl 61, 98).

SAMPO panga vastuse kohaselt (tl 63, 97) AS-l Sampo Pank puuduvad andmed A. S kohta.

Hansapanga vastuse kohaselt (tl 65, 96) andmed A.S kohta AS-l Hansapank puuduvad.

Tööturuamet teatas kohtule (tl 67, 102), et Tööturuameti Ida-Virumaa osakonnal ei ole andmeid A.S kohta.

Maksu- ja Tolliameti vastuse kohaselt (tl 69) ei ole A.S registreeritud maksukohustuslaste registris.

Maksu- ja Tolliameti 25.05.2007 vastuse kohaselt (tl 100) puuduvad neil andmed A. S elu- ja töökohtade kohta. Isiku eest, ega ka isik ise ei ole väljamakseid deklareerinud ega makse tasunud.

Kodakondsus- ja Migratsiooni ameti Ida regionaalosakonna vastuse kohaselt (tl 71, 112) puuduvad neil andmed A.S kohta.

Vastavalt Piirivalveameti andmetele (tl 72, 118) ei ole nende käsutuses olevas piiriületuste andmekogus fikseeritud A.S piiriületusi alates 01.01.1997 aastast. Andmekogus on andmed alates 01.01.1997. Seetõttu puudub võimalus kontrollida ja väljastada andmeid varasemate perioodide kohta.

Narva Linnakantselei vastuse kohaselt (tl 74) oli A.S alates 20.05.1991 kuni 13.05.1996 registreeritud aadressil xxx x-x, xxx. 13.05.1996 muudeti elukoha andmeid kohtuotsuse alusel (asi 2-363, 15.04.1996, Narva). Andmed tema tegeliku viibimiskoha kohta ja tema sideandmed puuduvad. Andmed, mis annavad alust arvata, et A.S on elus või surnud puuduvad.

AS Elioni vastuse kohaselt (tl 75, 92) puuduvad neil igasugused andmed A.S kohta.

AS EMT vastuse kohaselt (tl 77, 89) puuduvad neil igasugused andmed A.S isiku kohta.

Lääne-, Lõuna-, Ida- ja Põhja Politseiprefektuuride vastuste kohaselt (tl-d 79-85, 87, 106) ei ole neil andmeid A.S kohta.

Lääne Politseiprefektuuri 25.05.2007 vastuse kohaselt (tl 86) puuduvad neil andmed A. S kohta. Politsei infosüsteemi andmetel alustati 23.12.1995 isiku tagaotsimist, mis lõpetati 15.05.1998. A. S asukoha osas infosüsteemis märge puudub, mistõttu soovitati täpsema info saamiseks pöörduda Ida Politseiprefektuuri Narva politseiosakonna poole, kes oli tagaotsimise initsiaatoriks ja lõpetajaks.

Ida Politseiprefektuuri Narva politseiosakonna 14.11.2007 vastuse kohaselt (tl 145) oli Narva Politseiprefektuuri poolt 23.12.1995 algatatud isiku tagaotsimismenetlus (tagaotsimistoimik nr 9521393) teadmata kadunud A.S kohta, mis lõpetati 15.05.1998. Praegusel ajal asub antud tagaotsimistoimik arhiivis.

Ida Politseiprefektuuri Narva politseiosakonna 27.11.2007 vastuse kohaselt (tl 150) puuduvad neil andmed A. S asukoha kohta. Jälitustoimik nr 9521393 tema suhtes anti üle arhiivi ja säilitamistähtaja möödumisel hävitati.

TELE2 vastuse kohaselt (tl 91) A.S ja Tele2 Eesti AS vahel ei ole sõlmitud mobiilsideteenuste lepinguid.

Sotsiaalkindlustusameti vastuse kohaselt (tl 104) pensionikindlustuse registri osakonna andmetel ei ole A.S eest tasutud sotsiaalmaksu ja talle ei ole teostatud Sotsiaalkindlustusameti kaudu väljamakseid.

Elisa Eesti AS vastuse kohaselt (tl 108, 120) ei ole A.S Elisa Eesti AS-ga lepinguid sõlminud.

Eesti Haigekassa vastuse kohaselt (tl 116) puuduvad nende andmekogus andmed A. S asukoha ja muude andmete kohta, mis annaksid alust arvata, et A.S on elus.

Narva linna sotsiaallabi ameti vastusest tuleneb (tl 123), et neil puuduvad andmed A. S asukoha kohta ning ka muud andmed, mis annaksid alust arvata, et A. S on elus.

Kohus teavitas Siseministrit menetluse algatamisest ja palus ministrilt seisukohta A. S surnuks tunnistamiseks. Siseministeerium teavitas oma 12.2007 kirjaga nr 2-3/5096 (tl 153), et nad esitasid A.S kohta järelepärimised Kodakondsus- ja Migratsiooni ametile, Piirivalveametile ja Politseiametile.

Kodakondsus- ja Migratsiooni ameti andmetel on A. S viimased andmed järgmised: endise aadressibüroo kartoteegi lahkumise registreerimisteade nr 8752 (vorm 6b), mis on täidetud 13.06.1996.a. Sünnikoht: xxx; elukoht: xxx x-x, xxx; perekonnaseis: abielus; kuhu lahkub: Eesti Narva; elukohavahetuse põhjus: kohtuotsus linnas; tegevusala: töötu; dokumendi number: pass 1-xx nr xxxxxx, välja antud xxx SAO poolt 23.02.1977.

Piirivalveameti käsutuses olevas piiriületuste andmekogus ei ole fikseeritud A.S piiriületusi alates 01.01.1997. Piirivalveameti käsutuses olevas piiriületuste andmekogus sisalduvad andmed alates 1997 aastast.

Politseiametil puuduvad andmed Aleksandr Smirnovi kohta.

Registrite ja Infosüsteemide keskuse vastuse kohaselt (tl 148) puuduvad neil andmed, aadressil xxx xx, xxxx N-W osaühingu registreerimise kohta. Eesti Ettevõttereistri arhiivis on osaühing N-V sundlõpetatud (registri number 15101238), president A.S. Eesti Ettevõttereistri arhiivis säilitatakse registrinumbril: 15101238 järgnevaid andmeid: N-W osaühing; aadress: xxx xx, xxx; juht: A.S president; registreerimiskuupäev: 27.02.1992; asutamiskuupäev: 28.01.1992; arhiivi kandmise kuupäev: 04.01.2000; arhiivi kandmise põhjus: sundlõpetatud ettevõtte/ühenduse registrist kustutamine.

A. S isa A.S kuulas ära Vene Föderatsiooni kompetentne kohus. A.S seletuste kohaselt (tl-d 184-185) nägi isa oma poega A.S viimast korda 2003.a suvel, kui poeg oli isa juures külas, peale selle isa poega näinud ei ole. Poja elukoht, viibimiskoht, töökoht ja tegevusala isale teada ei ole. Alust arvata, et poeg on surnud, isal ei ole. Oma pojaga A.S-ga ei suhtle, tema telefoninumbrit või teiste sidevahendite andmeid isal ei ole, kirjavahetus puudub. Astuda antud menetlusse ja osaleda kohtuistungitel A.S ei soovinud.

Asja materjalidest nähtub, et A.S viibimiskoha, elusoleku või surma kohta puuduvad andmed 2003.a suvest ehk 5 aasta jooksul isegi kõige lähedasemal inimesel – isal, seega on kohtul tõsised kahtlused A.S elusoleku suhtes.

Vastavalt TsMS § 511 lg 1 isiku surnuks tunnistamise määruks märgitakse isiku eeldatav surma aeg.

Tulenevalt TsÜS § 20 lg 1 surnuks tunnistatud isiku surmaajaks loetakse tema eeldatav surmaaeg. Sama paragrahvi lg 2 sätestab, et kui isiku eeldatavat surmaajaga ei ole võimalik kindlaks määrata, loetakse tema surmaajaks esimese aasta lõpp pärast aastat, mil tema elusoleku kohta saadi viimased andmed.

Kuna A. S eeldatavat surmaajaga ei ole võimalik konkreetse kuupäevaga kindlaks määrata, siis tuleb lugeda tema surma ajaks 31.12.2004.

Kohus, uurinud asjas esitatud ja kogutud tõendeid, asub seisukohale, et esitatud avaldus tuleb rahuldada ning A. S tuleb surnuks tunnistada alates 31.12.2004.

Kohtu selgitused

Vastavalt TsMS § 513 (isiku ilmumise või viibimiskoha teadasaamise tagajärjed) lg 1 surnuks tunnistamise tühistamise avalduse võib esitada väljailmunud isik või siseminister isiku surnuks tunnistanud kohtule.

Tulenevalt TsMS § 514 lg-st 1 kui surnuks tunnistatud isik ei surnud ajal, mis tuvastati surnuks tunnistamise määrusega, võib iga isik, kellel on õiguslik huvi muu surmaaaja tuvastamise vastu, nõuda surnuks tunnistamise määruse muutmist, kui asjaolu, millel määruse ebaõigsus põhineb, sai talle temast olenematul põhjusel teatavaks pärast seda, kui ta ei saanud seda enam esitada surnuks tunnistamise menetluses. Sama paragrahvi lg 2 kohaselt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avalduse võib esitada 30 päeva jooksul alates ajast, millal avaldaja sai asjaolust teada, kuid mitte enne surnuks tunnistamise määruse jõustumist ja mitte hiljem, kui viie aasta möödumisel surnuks tunnistamise määruse jõustumisest.

Menetluskulud

Vastavalt TsMS § 172 lg 1 hagita menetluses kannab menetluskulud isik, kelle huvides lahend tehakse. Seega antud asjas kannab menetluskulud avaldaja L.S.

Määrus on tehtud eelnevast lähtudes ning juhindudes TsMS §-dest 463-466, 660, 661.

Tamara Šabarova
Kohtunik